

ŠVIETIMO VADYBA PROVINCIOJE: GALIMYBĖS IR IŠŠŪKIAI

Judita Stankutė

MMC "Scientia Educologica, Lietuva

Apie Veisiejų gimnaziją, išties esančią Lietuvos pakraštyje, kalbamės su direktore Angele Mizeriene.

Dabartinė Veisiejų gimnazija nėra nauja švietimo įstaiga. Jos istorija siekia 1777 metus, kuomet Veisiejų parapijos mokykla rašytiniuose šaltiniuose paminėta pirmą kartą. Taigi, mokyklos istorija išties įdomi, įvairi ir turtinga. 2010 metais mokyklai buvo suteiktas gimnazijos statusas. Tai bendrojo ugdymo įstaiga vykdanči pradinio, pagrindinio, vidurinio ir papildomo ugdymo programas. Nuo 2007 metų gimnazijai vadovauja neabejotinai puiki ir iniciatyvi direktorė Angelė Mizerienė. Gimnazija ypatingą dėmesį skiria specialiųjų poreikių mokinių, o taip pat gabių ir talentingų vaikų ugdymui. Joje veikia karjeros centras, mokinių taryba.

Tradiciškai mano pirmas klausimas yra apie Jūsų vadovaujamą mokyklą, jos istoriją, išskirtinumą. Papasakokite ir apie save.

Veisiejai – nuostabus gamtos kampelis. O pati Veisiejų gimnazija įsikūrusi vaizdingoje Ančios ežero pakrantėje. Istorijos pradžia kukli. 1777 metais mokyklą lankė tik 8 mokiniai. 1916 m. vokiečių okupacijos metais buvo leista Veisiejuose atidaryti lietuvišką pradinę mokyklą. 1920–1930 metais veikė progimnazija, vėliau reorganizuota į pradinę mokyklą. Dabartinės Veisiejų gimnazijos istoriją galima pradėti nuo 1944 m., kai mokslo bangos į gyvenimą plukdė 188 mokinius. Ir kur tik nebuvo įsikūrusi mokykla. Glaudėsi buvusių dvaro rūmų dešiniajame fligelyje, klasės buvo įrengtos ir kultūros namuose, buvusioje žydų sina-

gogoje. Mokiniai mokėsi dviejuose miestelio centre buvusiuose pastatuose, kur šiandien yra Veisiejų biblioteka ir Veisiejų krašto muziejus. Veisiejų gimnazija stipri savo tradicijomis, renginiais, patriotiškumu. Iš 32 šiuo metu dirbančių mokytojų, 22 mokytojai baigė šią mokyklą ir grįžo dirbti čia, į Veisiejus. Gimnazijai vadovauju 7 metus. Dirbu su profesionaliais ir puikiai savo pareigą suvokiančiais mokytojais. Esame kartu ir kai smagu, ir kai sunku. Tai – didžiausias mūsų pasiekimas šiandien. Todėl daug dėmesio gimnazijoje skiriama ugdymo kokybės gerinimui, pažintinei, projektinei, sportinei veiklai. 9 kartus patekome į Lietuvos sportiškiausių mokyklų dešimtuką. Džiaugiamės, kad šiomet esame pirmieji respublikoje.

Jūs vadovaujate gimnazijai, kuri yra Lietuvos pakraštyje. Kai kas pasakytų, kad tai provincija. Papasakokite, kuo ypatinga tokios švietimo įstaigos vadyba?

Švietimo vadyba provincijoje nėra ypatinga. Direktorius, mokytojo funkcijos vienos visose mokyklose, o mokiniai turi teisę gauti kokybišką išsilavinimą, nepriklausomai nuo to, kur jie mokosi. Todėl turi būti savo srities profesionalas, nuolat tobulinti savo kompetencijas, daug dėmesio skirti naujovėms, analizuoti esamą vidinę situaciją, mokyklos bendruomenės poreikius. Vėl gi, mažame miestelyje ar kaime geriau pažįstame vieni kitus ir jaučiame atsakomybę, daugiau bendraujame, rengiame bendras veiklas. Esame labiau matomi, aptariami, todėl turime dar daugiau stengtis.

Koks Jūsų požiūris į švietimo kaitą, vykstančius pokyčius, švietimo problemas?

Kaita kaip tekantis vanduo – nestovi vietoje. Tai tapo įprastu ir nuolatiniu reiškiniu visuose procesuose. Keičiasi visuomenė, dėsniai, keičiasi pati aplinka, mokiniai. Todėl pokyčiai švietime taip pat būtini. Ir tik einat sparčios kaitos keliu galėsime pasinaudoti visomis mums teikiamomis galimybėmis, atsakyti į mums metamus iššūkius, sėkmingai atlikti socialines funkcijas. Mes dar įpratę priešintis naujovėms, bet jos yra neišvengiamos. Taigi, mes negalime sustoti. Neturime teisės. Juk reikia plukdyti jaunimą į gyvenimą. Nelengva, bet svarbu siekiant sėkmės.

Lietuvoje vis dar vyksta mokyklų tinklo optimizavimo procesas. Kokia Jūsų nuomonė apie tai?

Kad ir kaip bebūtų skaudu, bet mažėjant mokinių skaičiui ir klasių komplektų skaičiui mokyklų tinklo pertvarka neišvengiama. Lazdijų rajono savivaldybės bendrasis tinklo pertvarkos planas iš esmės įgyvendintas. Pradžią irgi buvo nelengva. Užsitarinėjant pradinėms mokykloms, buvo sprendžiamos atvežimo, parvežimo, mokytojų įdarbinimo problemos. Bet dabar turime gerai sutvarkytą mokyklų infrastruktūrą, materialinę bazę. Mokiniai mokosi renovuotose mokyklose. Išspręstos atvežimo, parvežimo problemos.

Nemažai mokyklų, ypač Lietuvos provincijoje, skundžiasi mažėjančiu mokinių skaičiumi. Ar tai aktualu jūsų gimnazijai.

Gyventojų skaičius kiekvienais metais mažėja savivaldybėje, Veisiejų regione. Priežastys tos pačios kaip ir visoje Lietuvoje. Daug šeimų išvyko į užsienį. Per ketverius mokslo metus rajono bendrojo ugdymo mokyklose sumažėjo 447 mokiniais. Mažėjantis mokinių skaičius pagrindinė mūsų mokyklos problema. Nuo 2010 metų mokinių skaičius sumažėjo 119. Šiuo metu mokosi 344 mokiniai.

Veisiejų parapijos mokykla rašytiniuose šaltiniuose paminėta 1777 m. Akivaizdu, kad švietimas Veisiejuose turi savitą istoriją. Kaip sekasi puoselėti tautines tradicijas, vertybes, lietuviškumą apskritai?

Veisiejų gimnazija yra dalelė Veisiejų miestelio bendruomenės, kur ypatingai stiprus bendruomeniškumo ryšys, puoselėjamos senolių tradicijos. Daug renginių, akcijų vyksta kartu su bendruomene. Stengiamės išsaugoti savo krašto kultūrą, papročius ir tradicijas integruodami etninę kultūrą į dėstomuosius dalykus. Gimnazija puošiama mokinių darbais, susibūręs etnografinis ansamblis. Mums rūpi ne tik mokinių žinios, mes stengiamės ugdyti vertybes: patriotiškumą, toleranciją, pagarbą, mandagumą, savitarpio supratimą. Turime savas tradicijas, renginius. Tai skatina mylėti savo gimtąjį kraštą, būti gimnazijos ir savo krašto patriotais.

Ko palinkėtumėt mūsų žurnalo skaitytojams?

Linkiu optimizmo, kūrybiškumo, pastovių vertybių, gerbti ir mylėti save ir aplink save esančius žmones. Tada visiems bus gyventi geriau ir saugiau.

Kalbėjosi Judita Stankutė

Summary

EDUCATION MANAGEMENT IN THE REGION: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES

Judita Stankutė

This is an interview with head Angelė Mizerienė about Veisiejai gymnasium. The gymnasium is situated in Lazdijai district, in southern Lithuania. Veisiejai gymnasium is located on the picturesque shores of Lake Ančia. For the first time the gymnasium is mentioned in written sources in 1777. In 2010 the school received the status of a gymnasium. Currently, it is a comprehensive school, which carries out programs of primary, basic, secondary and supplementary education. The gymnasium pays special attention to children with special educational needs and also for education of gifted and talented pupils.

Key words: comprehensive school, interview, Veisiejai gymnasium.